Vysoké učení technické v Brně Fakulta informačních technologií

Typografie a publikování – 4. projekt Bibliografické citácie

Ladislav Šulák 17. dubna 2013

1 Úvod

LATEX je vysoko kvalitný typografický systém určený pre profesionálne a poloprofesionálne sádzanie dokumentov. Bol vyvinutý v roku 1985 Leslie Lamportom, a odvtedy sa občas konajú rôzne konferencie ohľadom LATEXu aj TEXu [9]. Je založený na myšlienke, že autor dokumentu by sa mal starať len o text článku, zatiaľ čo o formátovanie sa postarajú vývojári dokumentu [2]. Je vhodný pre zápis matematických vzorcov, nakoľko sú formátovacie značky priamo súčasť ou textu. Umožňuje vytváranie vlastných makier, ktoré sú vhodné napr. na zmenu vzhľadu celého dokumentu [6]. Veľa študentov spracúva bakalársku prácu práve v LATEXu [3].

2 Prvé kroky v LATEXu

Prvé kroky sú vždy najť ažšie, tak je to aj s LATEXom. Netreba sa nechať odradiť neznámou syntaxou, poprípade výberom editoru. Existujú desiatky ak nie stovky kvalitných učebníc, ktoré sú určené či už pre úplných začiatočníkov alebo pre pokročilých ľudí [5][7]. Kto začína s LATEXom a nemá problém s angličtinou, tak má veľkú výhodu, pretože v angličtine sa dá nájsť rozsiahla problematika, návody, riešené problémy a mnoho iných užitočných pomôcok [1].

Mne osobne sa veľmi osvedčilo používanie editoru TeXMaker, určený pre rôzne operačné systémy.

3 Word vs LATEX

Mnohí z vás si určite položia otázku, prečo sádzať v LATEXe. Existuje celá rada rôznych editorov, textových procesorov, ako napríklad Microsoft Word. Existujú dokonca aj programy ktoré slúžia ako konvertory Wordto-Latex. [4]

Odpovedí je viacero, napríklad fakt, že LATEXové editory sú väčšinou zadarmo, nezaberajú takú veľkosť na disku, v prípade ak človek pozná syntax je dokument vysádzaný oveľa rýchlejšie a krajšie než vo Worde. Čo sa týka matematických výrazov, LATEX má vlastné prostredie na tvorbu rôznych rovníc a výrazov [10]. Je to profesionálny a veľmi silný nástroj, ktorý má žiaľ aj svoje nevýhody.

4 Nevýhody LATEXu

Pri používaní systému LATEX som sa stretol s viacerými jeho nevýhodami. V LATEX sa dosť komplikovane tvoria tabuľky, vkladajú obrázky, a kreslenie vektorových obrázkov tiež nepatrí medzi jeho silné stránky. Pomocou prostredia \tabular, \table alebo \tabbing je možné vytvorit tabulky, avšak Microsoft Excel je oveľa lepší. Veľká nevýhoda LATEXu je to, že výsledný dokument vidíme až po preložení zdrojového kódu. Ak obsahuje chyby, k prekladu nedôjde. Oproti tomu, Microsoft Word je textový procesor WYSIWYG (What you see is what you get), čo znamená že výsledný produkt vidíme v reálnom čase [8].

Reference

- [1] CROWDER, B. LaTeX for Linux. Linux Journal. 2000, č. 23. ISSN 1075-3583.
- [2] CsTug. *Czechoslovak Tex User Group* [online]. Posledná zmena 2. 11. 2012 [cit. 18. dubna 2013]. Dostupné na: http://www.cstug.cz/>.
- [3] FILIPČÍK, S. Latex Thesis Style. Brno: MUNI v Brne, 2008. Bakalářská práce.
- [4] KERBT, M. Word to Latex convertor. Praha: MFF UK v Prahe, 2006. Bakalářská práce.
- [5] KOPKA, H. a DALY, P. W. A Guide to LaTeX. 4. vyd. Boston: Addison-Wesley, 2003. ISBN 0-321-17385-6.
- [6] MARTINEK, D. *ETeXove speciality* [online]. Posledna zmena 25. 2. 2010 [cit. 18. dubna 2013]. Dostupné na: http://www.fit.vutbr.cz/~martinek/latex/index.html.
- [7] RYBIČKA, J. a ČAČKOVÁ, P. *Průvodce tvorbou dokumentů*. Brno: Martin Střížj, 2011. ISBN 978–80–87106–43–3.
- [8] SVAMBERG, M. y *Jak na LaTeX* [online]. Posledná časť 11. 9. 2003 [cit. 18. dubna 2013]. Dostupné na: http://www.root.cz/serialy/jak-na-latex/>.
- [9] SYROPULOS, A., BERRY, K. et al. TEX for Scientific Documentation. In *Second European Conference, Strasbourg, France*. Strasbourg: Strasbourg—Cedex, 1986. ISBN 3–540–16807–9.
- [10] TRICKEY, H. Using LaTeX. ACM SIGACT News. 1988, č. 19. ISSN 0163-5700.